

## ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ



# Ο ΔΟΜΙΝΙΚΑΝΟΣ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ ΣΑΒΩΝΑΡΟΛΕ

**Ἐναὶ ἀνδιαρέρων πρόσωπο τῇ; μεσαιωνικῆς Ἰταλίας.** Ή διάφθορά της Παπικής ἐκκλησίας. **Ἐναὶ Πάπος μὲ δέκα ἑξή πατιβίλι..** Ο φεβρεώς λαυρέντιος τῶν Μεδίκων. Φραγκισκανοί καὶ Δομινικανοί. **Ἡ δοκιμασία τοῦ πυράς.** Η δοστασία τοῦ λακού τῆς Φλωρεντίας. —**Ωτὴ φωτιά ὡς φευδοπροφήτης Τί.** Τὸ μαρτύριο του. Σεβανκαρέλε καὶ. καὶ.

Ο 'Ιερώνυμος Σαβοναρόλε είναι ένα άπο τα πιο ένδιαφέροντα πρόσωπα της μεσαιωνικής Ιταλίας. Ήταν μοναχός, του τάγματος των Δομινικανῶν καὶ τὸν ἐκαψαν ζωντανό. Τὸ γατὶ θὰ τὸ ίδοιμε παρακατώ.

Οταν δὲ Ιερώνυμος Σαβοναρόλε ἀφῆσε τὴν ἐργασίαν διπου ἔμενε καὶ κατέβη στὴν Φλωρεντία, ἡ καθολικὴ ἐκκλησία ἦταν βιθύ- μένη στὴν μεγαλείσεων διαφωδόρα. Οὐ δίοις ὁ Πάπας Ιοννέσιος δέ οὐτε... δέκα ἔξι παιδά και γ' αὐτὸν τὸν ἐπωνόμαζαν εἰρωνικά κατάρα τοῦ λαοῦ του! Ο Σαβοναρόλε ἀρχισε λοιπὸν νά κηρύξτει καὶ νά επιτίθεται με τὸ δραμάτερο τρόπο ἐναντίον αὐτῆς τῆς δια- φωδόρας.

Ο λαός δέχεται μὲν ιθυνουσιασμὸν τὸ κήρυγμά του. Οἱ δρόμοι  
ἀπὸ ὅδωντος θὰ περνοῦνται, πηγαίνονται καὶ γηρίζονται ἀπὸ τῶν  
παρεκκλήσι του, ἡγαντά πάντοτε μελλομενούντων ἀπὸ κόσμου, καὶ ὅτι  
ἔρεχαν δὲν μαποσθούν τὴν ἄκρη τοῦ ράσου του : Τὸν θεωροῦ-  
σαν ἀγονίαν ἀνθρώπω...»

Τὴν ἑποχὴν ἐκείνην ἡγεμώνων τῆς Φλωρεντίας ἦταν δὲ Λαυρέντιος τῶν Μεδίκων, οἱ Μεγαλοτεῖχοι· ὁ διωρθός τῆς Αὐλῆς του δὲν ἀργούσαντο εἰς ἐπούλων τὴν δογήν του Σαμβονάρδος καὶ ὁ μονάχος ἀρχος να μιλάτινον τον ἀνοικτά, σὲ τρόπο πού δὲ Λαυρέντιος ἀναγκάσθη νὰ τὸν ειδοποιήσῃ διτὶ ἔπειτε νὰ μετράσῃ τη γλώσσα του, διτὶ δὲν ἤθελε νὰ ἔξοισθη. Μᾶς δὲ Σαρβανόδης δὲν ἀλλογάραξε τίποτα. Εὔφρονός εἶναν ονυμόγονο λόγο ἐναντίον τῆς Αὐλῆς του Λαυρεντίου τῶν Μεδίκων και στὸ τέλος προτρήτησε διτὶ δὲ ήγεμών θὰ πέθανε πολὺ σύντετα.

Και πράγματι, ἐπειτα ἀπὸ λίγον καιὶδ  
λαυρέντους ὁ Μεγαλοπετης ἔπειτα φερεῖ  
ἴρωστας. Ἐπιφόρο στὸν κίνδυνο τοῦ θανάτου  
ἔστειλε μετανοημένος νὰ φωνάξειν τὸ  
μοναχό. Αὐτὸς ἔπειξ ἀμέσως καὶ ὑποχθόνη  
στὸν ἡγεμόνα διτὶ θᾶσα παρακαλούσεις τὸ  
Θεό νὰ τὸν συγχωρήσῃ, ἀλλὰ μὲ τρεῖς ὅ-  
ρους :

— Ο πρώτος δόσος, είπε, είνε νὰ ἔχῃς ἀ-  
σάλευτη πίστη στὸν Θεό.  
— Τὴν ἔγω, πάτερ μου, ἀπάντησεν ἐ-

— Ο δεύτερος, είπε ο μοναχός, είνε νάδωσης στον πτωχούς τη μισή σου περιουσίας.

— Πολλά καλά, απάντησεν δ Λαυρέντιος,  
άωσιν έσωσθηκε λίγη πώοι.

— Καὶ ὁ τότες εἶνε νὰ δώσης στὴ Φλω-  
ρεντία τὴν ἐλευθερία τῆς.  
— "Α! — αὐτὸδ ὄχι, εἶπε ὁ ἑτοιμοθάνατος, προτιμῶ νὰ πε-

Ἐγνώσας τότε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, καὶ δὲν ἔβγαλε πειά λέξιν τὸ σύνομον του· Ἐπειτα ἀπὸ λίγη νῆμα ἔβγαλε.

Ἀπὸ τοῦ ὃ δύναμαι τοῦ Σαβοναρόλε ἐμεγάλωσε φοβερά. Οἱ λαοὶ τῶν ἀλέταρευν, ἦταν ἔτοιμος καί μάκη δι, τοι ἐπρόστατες ἔκει νος, διαν στὸν πατικὸν ψόδον ἀνέβηκε Ἀλέξανδρος δ. δος. Δὲν πέρισσοι οὖτε ἔνας χρόνος καὶ διαμήθορ δι τὸν νέου αὐτῷ Πάτα ἔγιναν αὐτῆς σαναναλο. Ο Σαβοναρόλες δὲν ἔδιστασε πάλι. Αρχισε ενοφορδε πολύει κατὰ τοῦ Πάτα Ἀλέξανδρος.

"Ο Πάπας τὸν ἐκήνουεν αἰτεῖσκον, ἀλλ᾽ ὁ λαὸς δὲν ἐπηρεάσθηκε ἀπ' αὐτὸν. Οἱ Δομινικανὸς ἔπαικοι θύμησεν τὸν ἄγωνα του μὲ τεριό στρέφοντας ζῆλο καὶ μὲ περισσότερο φανατισμό. Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ πειστοῦ ὁ Σαβοναρόλες ἤγαν γὰρ τὴν Φλορεντία δῆλη πειά εἶνας ἀνθρώπος, ἀλλὰ εἶνας μεσοίας, ἔνας ήμιτος! "Ολοὶ ἑπτάντας δένθη εἴλεροι στὸν ὄπιον τοῦ θείου πατέρας, ὅτι ὁ θεός τοῦ ἔλεγε δῆλα δῆλα ἐπρόκειτο να συμβούν, ὅτι μποροῦσε νὰ κάνῃ θαύματα. Καὶ ὁ Πάπας 'Αλέξανδρος πολὺ γρήγορα κατάλαβε πῶς είχε νὰ κάμη μὲ πολὺ ἐπικίνδυνο ἀντίταπο.

Τότε δημος παρονυμισθηκε ἔννα; ἀνθρωπος; δ ὅπιος ἐπρόκειτο νόσοι τραχώς το Σαββονιανος σύνδεσμος. Ο ἀνθρωπος αὐτὸς ἦταν επιστήμονας, τοῦ τάγματος των Φραγκοκαστρίων, πιστος ὅπασι τῆι πατικῆι ἔσωσιάι, ποὺ θεωρουσαν τὸν Σαββονιαρόλι οὐδηνία σάντα αἰσιοδοτικόν, ἀλλωτο τοῦ διαιθόλου. Ο πάτερ - Φραγκοκάστορος - ήταν οικογένειας

γύτανε — ἐπῆρε τὴν ἀδειὰν ἀπὸ τὸν Πάτα νὰ πάνη στὴ Φλωρεντία. Και μόλις ἔφθασε ἐκεῖ, ἀρχισε νὰ κατηγορῇ στὸν κόσμο τὸ Σαβο-ναϊόλε.

— Ό Θεδ; ἀναγνωρίζει τοὺς ἀνθρώπους του, ἐλεγε. Δέχομαι νὰ ἀνεβᾶ στὴν ίδια φωτιὰ μ' αὐτὸν τὸν αἰρετικό. Γιὰ νὰ ίδητε δτὶ ή φλογες θὰ τὸν κάμουν μαῦρο κάρβουνο τὸν ἀνθρώποιο αὐτὸν τοῦ σα-  
τανᾶ!

"Ο μοναχὸς ἀντές ἦταν τόσο φανατισμένος, ώστε ἐπροτιμοῦσε πράγματα νὰ καῇ ζωγραφεῖται στὴν φωτιά, παίρνοντας μαζὶ του καὶ τὸν Σαβοναρόλη, γιὰ τὸν δόπον ἐπίστενε σφραγίδας πώς ἐπορχνεῖ χιλιάδες ψυχές στὸ βάρανθρο τῆς ἀπολελειᾶς! "Ο Σαβοναρόλη δμως, ὃ δύοτοις ἀλλούστεις ἦταν καθόλους ὑπεύθυνος για ὅσα τέφασε καὶ σημεία διέδιδαν γι' αὐτὸν ὃι δύοτοι του, δὲν ήταν διατεθεμένος νὰ καῇ, γιατὶ δὲν ἤταν καθόλους βέβαιος ἂν ο Θεός νὰ ἔκαμε κανένα θαύμα γιὰ χάρι του.

"Αλλά τότε συνέβη κατό πού ἀποδεικνύει ζωμεὶ ποιὸ σημεῖο εἰχε ἀνάγκη φανατισμὸς τῶν ὑπὸδαπῶν του. "Ἐνας μαθῆτης τοῦ Σαβονᾶ, ὁ Δομήνικος Μποντινίου ἐδήλωσε ότι ἤταν ἔτοιμος νὰ οιφθῇ στὴ φωτιὰ μαζί με τὸν Φραγκισκανὸν ἀντίπαλο του διασκάλου του. "Ἐκείνος ἀρνήθηκε, διότι δὲ ἐθεωροῦσε αὐτὸν ταπεινωτικὸ γιὰ τὸν εαυτὸν του. Εὖθις ἀμέως δόσας ἐνας Φραγκισκανὸς μοναχὸς, δ. Ρυντινέλλι, προσφέρθηκε καὶ αὐτὸς μὲ τὴ σειρὰ του νὰ πάνει στὴ φωτιὰ, στὴ θέση του δικού του διασκάλου.

Ο λαός της Φλωρεντίας είχε πειά φανατισμό και ή προστάτευε τὸν ἄρχοντα νά έμποδίσουν αὐτὴν τὴν τρέλαντα ἐπήγαν χαμένες ἐμπόδια σὸν φανατισμὸν τοῦ πλῆθος. Καὶ τὴν ὑφασμένην ἡμέραν στὶ μεγαλεῖτο πλάτεα τῆς πόλεως ἐστήνηκε μά μεγάλη φωτιά. Πλήθος ἀτενόφυλο εἶχε συγκεντρωθῆν τριγύρων. Καὶ σὲ λα-  
ποναστόσθηκαν οἱ Δομινικανοὶ μὲ τὰ Σα-  
ββανῷδε καὶ τὸν πιστὸν μαθητὴν τοῦ Μπον-  
βιτόνιου καὶ οἱ Φραγκισκανοὶ μὲ τὸν πάτερ  
Φραγκισκοῦ καὶ τὸν Ροντινέλλη.

Πρώτον ἐτομάσθηκεν<sup>ν</sup> ἀνέβη στὴ φωτιὰ  
δὲ Μπονβίτσιν. Ὁ Σαβονάρολς τοῦ ἔδωσε τὴν  
τελευταῖα εὐδογία. Καὶ δὲ ἴδος καταλάβανε  
σὲ πουὸ δραγμα σημειὸ εἰλχαν τὴν φθάσην τὸν πράγ-  
ματος ἐξ αἵτιας τοῦ τοῦ λαὸς ἐμπόρος στὴν ἀπά-  
τηση τοῦ δὲ μποροῦ πελᾶν<sup>ν</sup> ἀντιοτι-  
θῆ. Ἐκείνῃ ὅμοι τῇ στιγμῇ μᾶλι φιλοκειά  
ἄρχεις ἀνέμεσος στοὺς Φραγκοκαποὺς καὶ τοῖς  
Λοιμωχανοῖς. Οἱ Φραγκοκαποὶ παρεπέπονται

την ἀγόντετα τῆς ψυχῆς τους καὶ τὴν ὁρθοτητὰ τῶν δοξασιῶν τους.

Τὸ πλήθος ἐβρήκε σωστὴν αὐτὴν τὴν ἀποψήν καὶ οἱ Δομινικανοὶ ἀναγκάσθησαν νῦν πονηρόζουσαν. Ήπειρος διώνας ἀρκετὴν ὅρα στο μεταξὺ καὶ τότε κάτι τὸ ἀναπάντειον συνέβη. Ὁ Φλόρεντινος ἡλίους ἔλαμψε λιασματαὶ λαιμοὶ ἐκείνη τῇ στιγμῇ σ' ἐναντίον ὅλογράμανο καὶ κατακλαδόν οὐνάνον.<sup>1</sup> Άερας δὲν ὑπῆρχε, καὶ ή φύλογες τῆς ψυχῆς ἀνέβαναν δόλισμα στα ἐπάνω... Ἐξαφανίσαντο διώνας τὰ σύννεφα ἐσωπάσθηκαν κατάμαυρα, ἀστραπές αὐλάκωσαν τὸν οὐρανὸν, που ἐσκοτείνασε καὶ ἡ μόρια ἐξέπλασε τρομερῷ. Ἡ δυνατὴ βροχὴ ἔσθισε μέσα σὲ λίγα λεπτά τὴν μεγάλην πυρά.

Τί συνέβη τότε; Τὸ πλῆθος, αὐτὸ τὸ ἀστατο φλωρεντινὸ πλῆθος, ἄλλαξ ἀμέσως μυαλά. Φωνὲς ἄρχισαν νὰ ἀκούνται εδῶ κ' ἔκει:

Οι Δομινικανοί μᾶς ένέπαιξαν!... 'Απέγγυων τη δοκιμασία... 'Εχουν έξεπιτθεσ την ώρα - γιατί ήσεναν πώς θα βέβαιε... Elv μάγοι!...  
 'Ο Σαρβόναρδος ήφηγε από την πλατεία με τούς μαθητάς του, χωρίς νά τονς πειφάξῃ κανές, 'Από το κείνη την μηδένα τού τον δρόμο νά έπειψτη και η αίγλη του νά σκοτεινάζη. Οι έχ θρού του έπιληψαν και τον αγχιούναν συστηματικό πολέμο. Οι ανθρώποι του Πάπα και οι ανθρώποι των Μεδικών την υλεκτάνων

